

GELUID EN PSYCHOLOGIE

Geluid en niet-akoestische factoren

Geluid kan niet als een geïsoleerd fenomeen beschouwd worden. Hoe geluid bekeeld en gewaardeerd wordt, wordt mede bepaald door wat er te zien is, wat gevoeld kan worden en hoe het ruikt.



De manieren waarop mensen geluid ervaren wordt maar voor een klein deel door de fysieke eigenschappen van het geluid zelf bepaald. In Deel 2 wordt uiteengezet dat geluidsbeleving ook afhankelijk is van psychologische factoren. Zo zijn de associaties, herinneringen en verbeelding, de mentale en fysieke gesteldheid alsmede de behoeftes en activiteiten van een luisteraar van invloed op de manier waarop geluiden worden waargenomen en ervaren.



Het menselijk brein heeft een beperkte capaciteit om omgevingsprikkels, waaronder geluid, te verwerken

Hoe iemand een geluid ervaart, is (mede) afhankelijk van diens mentale en fysieke gesteldheid. Omgekeerd hebben geluiden invloed op de psychologische toestand van luisteraars. In een vertrouwde geluidsomgeving komt de geest doorgaans meer tot rust dan in een onbekende geluidsomgeving (ervan uitgaande dat die vertrouwde omgeving geen negatieve connotaties met zich meedraagt). Andersom is het mentaal stimulerend zijn om geluiden waar te nemen die als plezierig, veilig of troostend worden ervaren. Dit is ook een van de redenen waarom de meeste mensen graag naar muziek luisteren.

Over het algemeen kan gesteld worden dat hoe meer controle mensen ervaren over hun omgeving, des te beter dit is voor het psychisch welzijn. Het menselijk brein heeft een beperkte capaciteit om omgevingsprikkels, waaronder geluid, te verwerken. Bij een overdaad aan prikkels, zal het brein proberen deze buiten te sluiten. Dit kost echter inspanning en een teveel en langdurig aanhouden van prikkels kan leiden tot uitputting, stress en uiteindelijk zelfs tot gezondheidsklachten (van der Ham en Sluijs 2021: 4).

Dit is de reden waarom lawaai gedefinieerd wordt als ongewenst geluid in relatie tot bepaalde doelen en activiteiten. Lawaai is het geluid dat als een 'teveel' wordt ervaren, dat buiten de controle van luisteraars valt en een negatieve invloed heeft op iemands doen en laten. Men probeert deze geluiden actief buiten te sluiten, wat aandacht en energie kost en dat gaat ten koste van de activiteiten die men eigenlijk zou willen uitoefenen op dat moment. Daarom is het bij het ontwerpen van een geluidsomgeving belangrijk om in te gaan op de vraag wie wat wanneer te horen krijgt.



Bron van deze tekst:

<https://inspiratiegidsgeluid.soundtrackcity.nl/deel4psychologie.html>

U kunt ook deze QR scannen